

Poglavlje 24

Pet dugih godina

„Dobro večer. Ne postoje reči kojima bi se opisao ovaj trenutak...” Kristijano Ronaldo je zastao, preplavljen emocijama. Suze su mu u očima, knedla u grlu, ne može da govori. Publikom se prolama aplauz, što mu je dalo malo vremena da se pribere i obiše oči pre nego što nastavi. „Hvala svim mojim saigračima, kako u klubu, tako i reprezentaciji i čitavoj mojoj porodici koja je večeras ovde...” Zastaje, ponovo preplavljen emocijama. „Ovo je neverovatna čast. Svako ko me poznaje zna koliko mi je bilo teško da osvojim ovaj trofej. Želeo bih da se zahvalim svom agentu i predsedniku i svima koji su večeras ovde. Takođe bih želeo da odam priznanje Euzebiju i gospodinu Nelsonu Mandeli, koji su za mene bili veoma važni. Moja devojka je večeras ovde, zajedno sa mojom majkom i mojim sinom. Ovo je prvi put da je moj sin video kako njegov otac osvaja Zlatnu loptu... i... oprostite mi, ovo je vrlo emotivni trenutak za mene. Teško mi je da govorim. Hvala vam svima.” Više nije mogao da zadrži suze i svečanost se završava uz muziku i još više aplauza.

Dan je 13. januar 2014. godine. Mesto održavanja je ciriška Kongresna palata. U deset do osam, domaćini Fifine svečanosti dodele Zlatne lopte, Fernanda Lima i Rud Gulit, pozvali su na binu predsednika sportskog lista L'Equipe Fransoa Morinijera, predsednika UEFA Mišela Platinija i Pelea. O Rei ima zadatak da otvori koverat i otkrije pobednika. Kamere zumiraju trojicu finalista: Kristijana, Lionela Mesija i Franka Riberija. Francuz nosi crnu jaknu i kravatu, argentinski sportista prilično drečav grimizni Dolče & Gabana sako, dok je CR7 odeven u sjajno crnu boju. Sva trojica su usredsređena

na binu. Pele ih drži u neizvesnosti, osmehujući se i mašući karticom, pre nego što konačno objavi: „Pobednik je Kristijano Ronaldo.”

Realov broj 7 i portugalska zvezda za trenutak nagine glavu, a zatim se okreće da poljubi Irinu pre nego što krene na pozornicu. Rukuje se sa Fifinim predsednikom Jozefom Blaterom, grli Pelea, i pozdravlja Platinija i predsednika lista L'Equipe. Kristijano Ronaldo Junior ustaje sa sedišta da bi mu se pridružio na bini. Pele ga podiže, dok njegov otac dobija trofej Zlatna lopta od Blatera. Kada je Kristijanov red da govori, srce mu je u ustima. „To su bile prave, iskrene suze”, reći će kasnije. „Kada je moj sin izašao na pozornicu, savladala su me osećanja – još više kada sam video da moja porodica plače. Nisam hteo da plačem, ali nisam od kamena.”

Posle pet dugih godina Ronaldo je ponovo osvojio Zlatnu loptu, koja ga je krunisala kao najboljeg na svetu. Kada je prvi put pobedio 2008. godine, bio je tek dvadesetčetvorogodišnjak i, naizgled, bez premca. Ali Mesijev nezaustavljiv uspon tokom narednih meseci i godina počeo je da ističe Ronaldva sopstvena ograničenja. Četiri sezone, četiri uzastopne Zlatne lopte za Mesija, a dugo i teško čekanje za Kristijana. Godine napornog rada i golova – 403 za klub i zemlju, uključujući i neverovatnih 69 u 2013. godini – i mnoštvo rekorda pomogli su mu da povрати trofej od svog večitog rivala u jednoj od najtešnih pobeda u istoriji te nagrade. Kristijano ima 1.365 poena (27,9 odsto glasova) protiv Mesijevih 1.205 (24,7 odsto) i Riberijevih 1.127 (23,3 posto). Treneri, kapiteni i novinari iz 209 zemalja odali su priznanje Portugalčevoj upornosti, veri, snazi volje i njegovom golgeterskom umeću, a njegova lična dostignuća nadoknadila su izostanak uspeha na klupskom nivou. On nije prvi fudbaler koji je obezbedio Zlatnu loptu bez osvajanja ijedne titule u toku godine – drugi koji su to učinili uključuju Stenlija Metjuza 1956. godine, Denisa

Loa 1964, Gerda Milera 1970, Kevina Kigena 1978, i Luisa Figa 2000. godine.

Prijatelji i suparnici su puni hvale za Ronalda i njegove talente. „Kristijano je imao sjajnu godinu i zaslužuje nagradu”, kaže Mesi nakon dodele. „Čestitamo Kristijanu na njegovoj drugoj Zlatnoj lopti i Mesiju i Riberiju za neverovatnu 2013. godinu”, tvitovao je Žerar Pike. Predsednik Real Madrida, Florentino Perez, izjavljuje: „On to zaslužuje. Zbog svog talenta, svoje želje za svakodnevnim uspehom i napredovanjem, i zbog svoje požrtvovanosti, pošteno je što je Kristijano osvojio. Ekipa i ja smo jako ponosni što su prepoznali fudbalskog lidera koji uvek nastoji da bude najbolji. On je primer svima, posebno mladima.”

„Bilo je dirljivo. Svima nam je laknulo kada su objavili Kristijanovo ime”, otkriva Serhio Ramos. I portugalski selektor Paulo Bento kaže: „To je pravedna nagrada za neverovatnu godinu neverovatnog igrača. Kristijano je talentovani fudbaler i potpuni profesionalac.” Portugalski premijer Pedro Passos Coelho kaže: „Ronaldo je ponos našeg time i naše zemlje.” I predsednik Anibal Kavako Silva čestita Kristijanu u ime nacije: „Vi ste prvi Portugalac kome je ukazana takva čast. Trofej je podsetnik na vaše izuzetne sportske sposobnosti, vašu odlučnost i vašu fudbalska dostignuća”, napisao je.

Zaista, CR7 je prvi Portugalac koji je osvojio Zlatnu loptu dva puta, i tek treći koji je uopšte osvojio, nakon Euzebija 1965. i Figa 2000. godine. I kao što je priznao u svom govoru, nije bilo lako. On nije bio favorit kladioničara u novoj sezoni – u tom trenutku je Riberi bio na vrhu liste. Francuz, i Bajernov broj 7, počistio je sve rivale, osvojivši Bundesligu, nemački kup, Ligu šampiona i UEFA Superkup. Do kraja godine takođe će moći da se pohvali i Fifinim Svetskim klupskim prvenstvom. Povrh toga bio je imenovan UEFA igračem godine za sezonu 2012-13. U međuvremenu, Mesi je osvojio La Ligu

s Barcelonom i postigao 42 gola u 45 utakmica. Bio je glavni strelac španskog prvenstva i nosilac evropske Zlatne kopačke. Poređenja radi, Kristijano nije osvojio nijednu titulu – i Real i on su pretrpeli poraz pred kraj Murinjove vladavine. Ali, iako je sezona bila gotova, još uvek je imao vremena da se iskupi pre kraja kalendarske godine. Tokom poslednja četiri meseca 2013. godine dao je sve od sebe da popravi igru. Iskoristio je Mesijevo odsustvo zbog povrede, kako bi krenuo napred u trci za trofej, i u dramtičnom preokretu baca sumnju na sve priče o Riberijevoj pobedi.

Sve je počelo 15. septembra 2013. godine, u kraljevskoj loži na Bernabeu, gde Kristijano potpisuje ugovor sa Realom do 2018. godine i postaje najplaćeniji fudbaler na svetu – prema različitim izvorima, s platom od 21 miliona evra po sezoni. Dok mu ugovor nije bio obnovljen, nalazio se na nekoj vrsti raskrsnice, što je samo podstaklo brojne spekulacije o njegovom sledećem potezu. Na površinu su izašle neke neverovatne ponude drugih klubova, a posebno interesovanje je pokazao Mančester junajted. Kristijano nije bio ushićen zbog neizvesnosti, kao što nije bio ni naročito uzbuđen zbog potpisivanja Velšanina Gareta Bejla za 91 milion evra (prema Realu), odnosno 100 miliona evra (prema londonskom klubu), i njegove plate od 11 miliona evra. Kristijanov novi ugovor vraća red u Realovu raspodelu plata, prepoznaje njegovu vrednost i doprinos timu, određuje njegovu budućnost i stavlja tačku na sva pitanja o Portugalčevom nezadovoljstvu, koje je otkrio svetu u septembru 2012. godine.

Možda je u pitanju taj novi ugovor – priznanje da je najbolji. Ili je možda to njegova sve veća profesionalna i lična zrelost. U svakom slučaju, od septembra pa nadalje, Kristijano je u nezaustavljiv. Dva dana nakon potpisivanja ugovora, 17. septembra, postigao je het-trik protiv Galatasaraja, da bi porazio Turke spektakularnom pobedom od 6-1. Deset dana

ranije, 6. septembra, slomio je Severnu Irsku s tri čarobna gola u petnaest minuta, dovodeći Portugal jedan korak bliže Svetskom prvenstvu u Brazilu. To je njegov stoti nastup, a njegov het-trik mu podiže skor u nacionalnom timu na 43, čime preskače Euzebija na listi najboljih strelaca u zemlji svih vremena, i postavlja ga na samo četiri gola iza vodećeg strelca na listi, Paulete.

Ipak, 25. oktobra Blater poredi Mesja i Ronalda u razgovoru u udruženju Oxford Union Society. „Leo je dobar dečko. Svaki otac i majka bi ga poželeli za sina. On je jako dobar, on je jako brz. Igra dobro, kao da pleše. Ovaj drugi (Ronaldo) je kao zapovednik na polju igre.” Blater se uspravio u stavu mirno, imitirajući vojnika, i publika se nasmejala. „Jedan troši više na svog frizera nego drugi, ali ne mogu da kažem ko je najbolji. Uži izbor za Zlatnu loptu biće objavljen sledećeg utorka, i onda će biti odlučeno”, nastavio je. „ Volim ih obojicu. Ali više mi se sviđa Mesi.” Ta mala šala se odmah proširila i Ronaldo nimalo nije zadovoljan. Ali, umesto da objavi neko saopštenje, on na terenu odgovara het-trikom protiv Sevilje, i vojničkim salutiranjem slavi svoj prvi gol, na oduševljenje svih onih kojima se nije dopao ton Fifinog predsednika.

U međuvremenu, njegov neverovatni niz se nastavlja. Između 1. septembra i 19. novembra postigao je ni manje ni više nego 34 gola u svim takmičenjima, uključujući pet het-trikova. A taj poslednji datum obeležava njegov spektakularni nastup za Portugal protiv Švedske u Solni na revanš utakmici baraža kvalifikacija za Svetsko prvenstvo. Kristijano nije bio u najboljoj formi u prvoj utakmici baraža u Lisabonu, iako je postigao odlučujući udarac glavom i doveo do 1-0 pre poslednjeg zvižduka. Ali njegov nastup u Švedskoj naročito je vredan spomena. On šalje Portugal dalje, stavlja tačku na nade Skandinavca vezane za Svetsko prvenstvo i pobeđuje u svom duelu sa Zlatanom Ibrahimovićem, u jednom potezu.

Ali Kristijano dokazuje da je više od plodnog strelca. On je zreo i svestran igrač i mudar tumač igre. Tri kontre sa trideset metara, tri sprinta ka Isaksonovom голу, tri snažna udarca – dva levom, jedan desnom nogom – kulminiraju u tri ključna gola koja su srušila protivnika. Prvi gol već ostavlja Švedsku sa zaostatkom od tri gola za ostanak u igri. Dva Ibrina gola zapalila su navijače u Solni, koji su pomislili da on može da izvede nemoguće. Ali Ronaldov drugi gol ih ućutkuje, a sa trećim su Šveđani skroz naskroz potonuli. A ako je i bilo portugalskih navijača koji su ga prethodno optužili da ne daje sve od sebe, Kristijanov nastup je bio dovoljan da ih uveri da ulaže isto onoliko truda za svoju zemlju kao što to čini u Madridu. Njegov het-trik ga izjednačava s Pauletinim rekordom, načinivši od njega najnovijeg portugalskog junaka.

I nije još gotovo. Desetog decembra na Parken stadionu, u završnoj utakmici Grupe B Lige šampiona protiv Kopenhagena, CR7 postavlja novi rekord, postavši prvi igrač koji je postigao devet golova u grupnoj fazi. I malo je falilo da ih bude deset, kada je golman Viland uspešno blokirao jedanaesterac. Do kraja godine nakupio je 69 golova na 59 utakmica, u proseku 1,16 po utakmici i novi lični rekord. Smestio je u mrežu 38 pogodaka u La Ligi, petnaest u Ligi šampiona, šest u Kupu kralja i deset za Portugal. On je svakako povisio svoj ulog u raspravi „ko je najbolji na svetu“.

Njegov ugled raste i on ubrzo postaje favorit za Zlatnu loptu. FIFA je produžila rok za glasanje do 29. novembra, pa je moguće da su njegovi nastupi za Portugal uticali na glasače, i on se našao u vrhu anketa u svim sportskim listovima širom Evrope. Čini se da bi mogao da ima šansu da zbaci Mesija sa prvog mesta i prebrodi razočarenje iz poslednje četiri godine. Prethodne godine, nakon što je Real ispao iz Evrope u polufinalu, trener Žoze Murinjo je otkrio: „Kristijano je toliko

fokusiran na Zlatnu loptu, da to utiče na njegovu koncentraciju.” Ali, ovog puta mu je ona nadohvat ruke.

Nekoliko dana pre ciriške svečanosti, Portugal je pretrpeo veliki gubitak. U 3 sata ujutru, 5. januara 2014. godine, portugalska fudbalska legenda Euzebio da Silva Ferreira umire od srčanog udara u Lisabonu, u 71. godini. Vlada je proglasila tri dana nacionalne žalosti za Crnim panterom, koji se uzdigao do slave s Benfikom i reprezentacijom 1960-ih. „Uvek večni#Euzebio, počivaj u miru”, tvitovao je Kristijano, uz svoju sliku s legendarnim strelcem. Euzebio je izvršio dubok uticaj na CR7, nudeći mu savete u ključnim trenucima njegovog života, kao što su potpisivanje ugovora sa Junajtedom, smrt njegovog oca i dan njegovog predstavljanja na Bernabeu. Crni panter je nesumnjivo bio uzor za Kristijana, i on je svom heroju posvetio dva gola u Ligi koja je postigao 6. januara protiv Selte Vigo. „Posvećujem ova dva gola tebi, Euzebio, ali zapravo ti si bio taj koji ih je postigao. Uvek ćeš biti u mom srcu,” tvitovao je. I zahvalio se španskom fudbalskom svetu za ljubav koju su pokazali prema njegovom zemljaku, kada je na Bernabeu pre utakmice održan minut ćutanja. „Ovo je poseban dan i želim da se zahvalim svima, posebno celoj Španiji zbog načina na koji ste odali poštovanje Euzebiju. Portugalcu je veoma važno da oseti ljubaznost Španca. Euzebio je bio veoma važan za moju zemlju i toliko mi je pomogao kada sam došao u reprezentaciju. On je svetli primer svim igračima.”

Ponovo je 13. januara odao počast fudbalskoj legendi. U večeri prepunoj suza, svečana dodela Zlatne lopte označava pomak u Kristijanovoj javnoj slici. Njegovo izražavanje osećanja preobrazilo ga je iz superstara kojeg je štampa tako često opisivala kao arogantnog, egoističnog, ponosnog ili drskog, u običnog smrtnika. Te noći je vidljiv pravi Kristijano, dete iz Madeire koje je plakalo skoro svaki dan tokom prvih godina na Sportingovoj akademiji. Muškarac koji je u više navrata

rekao da on i dalje plače „od radosti i tuge. Dobro je plakati. Plakanje je deo života.” I kako da ne plače kada se njegov sin pojavi na bini? Ili kada u publici vidi svoju majku oblivenu suzama? Nema sumnje da je bio potpuno predat emocijama u Cirihu, baš kao Euzebio u svoje vreme.

Pokazao je novi nivo zrelosti, otvorio svoje srce, i na taj način osvojio srca u Portugalu i šire. A ljubav nacije je daleko važnija od Zlatne lopte. Svi su kod kuće bili svedoci njegove transformacije – od navijača koji su pritiskali svoje automobilske sirene nakon objavljivanja, do analitičara i novinara koji priznaju svoje divljenje. „Kristijano Ronaldo je sjajan primer portugalskom društvu – čovek sa ambicijama koji nikada ne odustaje. On uvek veruje da može da uspe”, objavljuju dnevne novine *Diario de noticias*.

Dodatni dokaz novootkrivene ljubavi njegove zemlje stiže samo nedelju dana kasnije, 20. januara u dvorani Sala das Bikas u Belem nacionalnoj palati u Lisabonu, gde je predsednik Kavako Silva imenovao Kristijana Velikim oficirom reda princa Henrika (portugalski viteški red), „za njegov doprinos međunarodnom ugledu Portugala”. Imenovanje je bilo planirano za 7. januar, ali je odloženo nakon Euzebijeve smrti. Ovaj događaj privlači veću nacionalnu medijsku pažnju od posete predsednika Obame 2010. godine – direktan televizijski prenos, prenos uživo preko interneta, i 220 prisutnih novinara. Kristijano je u pratnji predsednika portugalskog Fudbalskog saveza, Fernanda Gomeša, selektora Benta, Florentina Pereza i Emilija Butragenja iz Real Madrida, Aurelija Pereire, jednog od njegovih prvih trenera, i njegovog agenta Žorže Mendeša. Njegova porodica nije u mogućnosti da prisustvuje, zbog ranijih obaveza. Ronaldo je sa sobom poneo trofej Zlatnu loptu i simbolično ga posvećuje narodu Portugala. „Ova nagrada je veliki izvor ponosa i podsticaj da nastavim naporno da radim i predstavljam Portugal širom sveta.

Podstiče me da budem još odlučniji”, rekao je za portugalsku televiziju. „Nadam se da ću i dalje imati uspeha, i kao pojedinac i sa svojim ekipama. Ono što najviše volim jeste da igram fudbal, i želim da nastavim da uživam dok istovremeno dodajem jednu lepu stranicu istorijskim knjigama. Bez potcenjivanja bilo kog trofeja koje sam do sada osvojio, san mi je da osvojim krunu šampiona sveta sa Portugalom. To je veliki izazov, o kojem svaki tim sanja. Nadam se da možemo da ostvarimo taj san.”